

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

Politikai napilap.

Főmunkatárs:

Dr. KISS PÁL.

Felelős szerkesztő:

ESPERTSIT JÁNOS.

Telefon szám 63.

Miért kell a titkos választás?

Makó, szept. 19.

A napokban kezdtek el a Kuria választási tanácsai tárgyalni azokat a képviselőválasztásokat, amiket megpeticionáltak. Természetesen mindig a kisebbségben maradt párt emel panaszt, illetve a kisebbségben maradt képviselőjelölt. Es fölvonultatják a vádakát. Etetést, itatást, vesztegetést. Elnöki részrehajlóságot. Csendőri és katonai önkényet. Egy helyen a részrehajló választási elnöknek nagyon is engedelmessékedtek az állam egyenruhásai, más helyen pedig nem engedelmessékedtek annak az elnöknek, aki páratlanul akart eljárni. Azután ott következik a panasz, hogy olyan emberek is leszavaztak, akikről mindenki tudja, hogy már két esztendeje kint vannak Amerikában. Meg a többi, ahogy már ez következni szokott. A Kuria azután mértékel és medítál. Meghallgatja a panaszokat s meghallgatja a védelmeket. Olykor elutasítja a panasztevőket, olykor megsemmisíti a mandátumot, amely utóbbi eset rendszerint nagy és országos érdeklődést szokott kelteni és szegről-végre letárgyalják a megsemmisítő ítélet indokolását sajtó és közönség.

Egyébként pedig mindenki tudja, hogy a kuriai bíraskodásról szóló törvényünk rossz. Csak annyiban jó, hogy annál a régi rendszernél, amikor országgyűlési tagok ítélkeztek a saját kollegáik ügyében. Ezt tekintve, a kuriai bíraskodás behozatala a helyzet javulásának mondható, de éppen nem gyökeres orvosság. Van sok homályosan megszövegezett törvényünk, de aligha van még egy, amely olyan homályos volna, mint éppen ez. Egészen az ítélkezők tetszésétől függ, hogy az elébük adott panaszból, mit hogyan látnak. Esztendőnk előtt nagy feltűnést keltett

egy aradmegyei mandátum megsemmisítése. A jelölt egy birtokos volt. A választás napján kora reggel tizhusz választója a faluján haladt keresztül s megállva a jelölt portájánál, betértek az üdvözlésére. A jelölt elfeledte, hogy ő jelölt. Azt hitte, hogy magyar házigazda s így szivarra és pálinkával kínálta meg a vendégeit, akik egy negyedóra ot tartózkodás után tovább mentek. Ennyi történt. De mert mindenki beismerte, hogy ez csakugyan megtörtént a bíróság kimondta, hogy ez megvesztegetés s ennek az alapján megsemmisítette a mandátumot. Ellenben nem semmisültek meg olyan mandátumok, amelyek elnyerésekor akónyi bográcsokban főzték az etetési s hordták mellé az itatási anyagot.

A választási petíciók tárgyalása még csak a kezdetét járja a Kurianál. Lesz még belőle bőven. Minél több lesz, annál nyilvánvalóbb lesz, hogy a törvény rossz és hibás.

Az igazság az, hogy választási visszaélések mindig lesznek, amíg azok elkövetésére mód és alkalom adódik.

Nem az a cél, hogy az előadódott visszaélések fölött bíróság ítélkezzen. Hanem az, hogy lehetetlenné kell tenni a visszaéléseket.

Ezt pedig csak a titkos választás útján lehet elérni.

Ma nincsen képviselői mandátum amelybe a választáson veszteségben maradt fél bele ne köthessen. Ugyszólván csak pénzkérdés az egész. Mert a peticionálásokat rengeteg pénzbe kerülnek. S addig lehet a pört huzni-halasztani, póttanukkal és pótvadakkal tüsszerezni, ameddig azt valakinek a kedve tartja és a pénze futja.

A mostani kormány jól eltemette a titkos választás reformját. Nem nagyon beszél róla s pozitív javaslatot nem áll elő. Pedig annak el kell jönnie, mert csak a

titkos szavazatok útján előálló választások lesznek olyanok, aminek a rendjéhez és tisztességéhez semmiféle vádoló szó sem férhet.

A kolerás ország.

Halottak a Duna mentén.

A kolera, sajnos, terjed. A Dunamenti részek most már két ségtelenül meg vannak fertőzve és a Dunagőzhajózási társaság mohácsi szételepe, de általában az egész dunai hajópark szétszórta a partamenti községekben a gyilkos járvány mérget. Egyre több és több helyen fordulnak elő koleraesetek.

Gyanus betegek Budapesten.

Néhány nap előtt Orosz Lengyelországból Budapestre érkeztek Jüda Lea és Steiner Leér lengyel zsidók, a kik a Kaipfenstein utca 2. számú ház harmadik emeletén béreltek lakást. Vasárnap reggel mind a ketten rosszul lettek, hányni kezdtek. A tisztiorvos megvizsgálta és kolera-gyanusnak találván, a Gellért-kórházba utalta őket. A lakást és a két beteg lakótársait fertőtlenítették. A bakteriológiai vizsgálat most folyik.

Kilenc új eset Mohácson.

Mohács, szept. 19.

A városban, a melynek lakossága a pénteki és szombati koleraszűnet miatt már a veszedelem mulásában reménykedett, hihetetlen izgalmat és rémületet keltett, hogy

szombaton este öt új beteget

vittek a járványkórházba. Fokozódott az izgalom az által, hogy

vasárnap négy esetben

kellott gyanus betegeket a járványkórházba vinni, a kik közül kettő — egy férfi és egy nő — ma reggelre meghalt. A mohácsi járásban eddig huszonkét koleraeset volt, melyek közül kilenc végződött halállal.

Mohács a kolera folytán jóformán el van zárva a világtól. Az idegen forgalom teljesen megszünt, a környéken minden vásárt betiltottak, még a tolnamegyei paksi és báttaszéki vásárokat is. A szételep munkásainak tilos a vásárba jönniök. Kiszámíthatatlan kárt okoz a kereskedőknek, hogy a környék lakossága nem mer a városba jönni.

Esztergomban egy halott.

Esztergom, szept. 19.

Vilcsék Pál, a kis ázsiai kolera-ban néhány nap előtt megbetegedett, vasárnap délután meghalt. Délután a legnagyobb csendben eltemették.

Kalocsán.

Kalocsa, szept. 19.

A városban három kolera-gyanus beteg van.

Két beteg ugyanegy házból való. Három nap előtt betegedtek meg, mire a házat a hatóság zár alá helyezte. Minden óvintézkedés megtörtént, annyira mennek, hogy a lovak patáit is fertőtlenítik.

Bécsben feltámadt a járvány.

Bécs, szeptember 19.

Vasárnap Bécsben hét kolera-gyanus esetet jelentettek be a hatóságoknak. Három esetben a gyanu nem volt alapos, négy beteget azonban a Ferenc József-kórház járványosztályába szállították, mert állapotuk igen veszedelmes. Mind a négyenél elrendelik a bakteriológiai vizsgálatot.

Sas Sándor
1864—1910.

A makói kereskedő világnak halottja van. A délutáni órákban elköltözött az élők közül Sas Sándor. Halálával mély gyászba borította fiatal feleségén kívül nagy és előkelő rokonságát.

Azok a számok, melyek a gyászkeretes cimben helyet foglalnak, azt mutatják, hogy Sas Sándor még csak 45 éves volt, tehát élte delén ragadta ki szerető környezetéből a kérelhetetlen halál.

Szerető környezetéről kell szólni, mert Sas Sándor valóban nagy és szerető környezetben élt. Az ő szerető környezetét nem éppen az a családi kör képezte melyhez vértbeli kötelék kapcsolta. Az ő szerető környezetét az egész társadalom alkotta, mert aki ismerte ezt az előkelő nyájas mórdu fiatal kereskedőt, az mindenki szerette, tisztelte benne az intelligens és kiválóan eszes fiatal embert.

Betegsége nem régi keletű, de a laikus által is felismerhető, végzetes kimenetelű agybántalom volt, melyből nincs gyógyulás.

Azok kik látták a veszedelmes kór által a halálhoz napról-napra közelebb vitt fiatal embert, a legnagyobb fájdalommal teltek el a sorsnak kifürkészhetetlen, végzetes akaratán.

Sas Sándornak már hetek óta ott ült a halál szemében. A gyógyíthatatlan betegség nem kötötte sokáig ágyhoz. Mindössze pár hétig feküdt gyöttrő kínok között. Ma délután azután mégis megkönyörült rajta a halál és megszabadította kinjaitól.

Több középületről alá lengő gyászlobogó hirdeti, hogy benne meghalt egy fiatal ember, ki tehetségeivel, jó indulatával sok üdvös dolog megalkotásánál segítségére lett volna annak a társadalomnak, melyért eddig is önzetlen lélekkel fáradozott.

Piacvizsgálat Makón.

Védekezés a kolera ellen.

Lapunk tudósítójától.

Makó, szept. 19.

Mikor az ázsiai kolera terjedésének híre Makó városáig is eljutott, a hatóság megkezdte a legszigorubb ovó intézkedések megtételét és pontosan ellenőrzi a legminuciozusabb meghagyás betartását.

A hatóságnak nagyban segítségére van a közönség, mert feltudja fogni a közelgő rém veszedelmét és minden tekintetben megfelel a hatóság intézkedéseinek.

Mint mondtuk, maga a hatóság szigorúan ellenőrzi, hogy a közönség megtartsa-e pontosan az összes ovó intézkedéseket. A rendőrhatalóság csaknem naponta tart piaci vizsgálatot, melyre ugyan mindenkor, de különösen most, a kolera járvány közeledésével, van óriási szükség.

A tegnapi heti piac alkalmával, Rákossy Gyula rendőrkapitány, Bóna Pál dr. rendőrkapitány, Paku Imre dr. és Hubert Mihály dr. városi orvosok tartottak szigorú vizsgálatot a piacon.

A hatóság ez alkalommal sem hamisított tejet, sem tejfölt nem talált. Mindössze egy pár kosár gombát kellett elkoboztatni.

Szinte jól esik hallani, hogy a szigorú vizsgálat nem talált a piacon olyan élelmi szert, mely az ember egészségére káros lett volna. Ennek dacára elmulasztatlan kötelességünknek ismerjük, hogy most, a kolera ellen való védekezés idején, ismételt felhívjuk a rendőrhatalóság figyelmét egy tarthatatlan állapotra.

Többször irtunk már arról, hogy az ócskás piac közvetlen közelében van a hentéseknek, mészárosoknak és más élelmiszer árusoknak. Többször elmondtuk már véleményünket e tekintetben. Hangoztattuk, hogy e különféle betegségekről lekerülő ócska ruhák bacillusai terjesztői a legveszedelmesebb kóroknak és megismételt indokaink alapján folyton sürgettük az ócska piac kihelyezését. Most, mikor a kolera oly közel van hozzánk, akkor azt tartjuk, hogy nagyon elérkezett az ideje az ócska piac kihelyezésének.

NAPI HIREK.

Kossuth Lajos . . .

Ma volt száznyolcadik évfordulója, hogy a magyar szabadság apostola: Kossuth Lajos megszületett. Különös kegyképpen, áldásul adta őt nekünk az Isten és születésének évfordulójánál áldó emlékezéssel gondolunk ő reá mi, akik mindig hűséggel ápoltuk az ő szent emlékét és legdrágább hagyományait, — éppen most, amikor a 48-as eszmék önzetlen

harcosainak, a Kossuth Lajos hű katonáinak tábora kisebbségben maradt a Khuen—Jeszenszky-féle bankókkal, pálinkával, hivatali basáskodással keresztül vitt választások miatt. — De ne gondolja ez a császár szekerét toló kormány, hogy meg lehet törni azt a lelkes, szent és nagy ügyért harcoló függetlenségi tábor, amely a Kossuth Lajos gyönyörű lobogójával kezében harcoló hősi kitarással a haza javáért, a Kossuth apánk népéért! „Még fogya bár, de törve nem“, küzd ez a tábor, küzd, amíg, ki nem vivta nagyszerű czélját! Hiába itt minden bécsi-füttyre tánczó munka párti kormány, hiába a császár! . . .

— **Közgyűlés a városnál.** Makó város képviselőtestülete ma délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott. E rendkívüli közgyűlés tartására, mint azt már megírtuk, az adott okot, hogy Kökényessy Géza városi képviselő lemondott a képviselő választók, nemkülönben a virilis képviselők névjegyzékének összeírására kiküldött bizottság elnökségéről. A képviselő lemondást tudomásul vette és mindkét bizottság elnökévé Molnár Albert nyugalmazott főgimnáziumi tanárt választotta meg.

— **Vizsgálat a csendőrségen.** Szócs Mihály csendőrezredes, a szegedi II. ik számú csendőrkertület parancsnoka ma délelőtt megvizsgálta a makói csendőrzás és szakasz ügyködését és a tapasztaltak felett a legnagyobb megelégedését fejezte ki.

— **Házasság.** Hajdu János Makóváros főszámvevője e hó 24-én tartja esküvőjét Baranyai Etelka kisasszonnyal, Baranyai János kedves leányával.

— **Egy asszony veszedelmében.** Tegnap délután Kriszta Mihály és Kriszta András kunágotai lakosok minden ok nélkül megtámadták Huszka Károlynét és agyon akarták ütni. Az asszonyt úgy szabadították ki a két harminia kezéből, kik ellen megindították az eljárást.

— **Mikor az anya nincs otthon.** Presics Imréné mezőhegyesi lakos tegnap délután elment egyik ismerősét meglátogatni és Kálmán és Lajos nevű kis gyermekeit hagyta odalaza. Kálmán valahol talált egy cigarettát, melyre rágyújtott. Mikor erősnek érezte a dohányt, eldobta azt, melyről csakhamar tüzet fogott az ágy. Szerencse, hogy a szomszédok a füstöt hamar észrevették és a tüzet eloltották azelőtt, mielőtt a gyermekek is benn égték volna.

— **Adományozás.** Özvegy Kis Istvánné 2 koronát adományozott a makói önkéntes tűzoltó egyletnek, ugy szintén Kökényessy János és Szép Lajos is 1—1 koronával járultak hozzá az önkéntes tűzoltó egylet pénztárának szaporításához. Az egyesület vezetősege ez uton mond köszönetet az adományozóknak.

— **Szerencsétlenség építkezésnél.** Apátfalván a régi Löffler házát most átalakítják át három tantermes iskolának. Ez építkezésnél ma délután az állvány összeomlott és több embert maga alá temetett. Ezek közül Konrád István nevű munkás pedig bordatörést szenvedett. Az állvány az épületből kikerült ócska, rot-

hadt gerendákból és deszkákból volt összeállítva, nem csoda tehát, hogy e szerencsétlenség bekövetkezett. Az építkezésnél semmi ellenőrzés nem volt. Ez okozta a szerencsétlenséget.

— **Halálozás.** *Institóris* János nyug. kir. járásbíró aradvárosi árvaszéki nyilvántartó ma életének 77-ik évében elhunyt Aradon. Az öreg ur a nevezetes Ráday korszakban 1872 és 3 évben mint *nagylaki járásbíró* Gróf Ráday mellé vizsgáló bírónak volt kirendelve.

— **Verekedés Battonyán.** Tócsy Zsiva és Baity Militin tegnap este alaposan beboroztak Battonyán a Salzmann Vilmos kávéházában. Mikor az ittas emberek a kávéházból kijöttek, találkoztak a kávéház előtt Stanój Milán ismerősükkel, kibe bele kötöttek és úgy verték agyba főbe, hogy haza kellett szállítani. A két részeg ember ellen súlyos testisértés címén indították meg az eljárást.

— **Lopás.** Kovács Pál nagylaki lakos tegnap délután behatolt rokonának, Kovács Mártonnak lakásába, míg az távol volt és a zárt szekrény feltörése után 200 koronát ellopott. A lopott pénzből tegnap este nagyot mulatott, ma pedig ruhaneműeket vásárolt, miközben károsult rokonának feljelentése alapján letartóztatta a csendőrség és töredelmesen bevallotta bűnét. Ellene lopás bűntette miatt megindult az eljárás.

— **Nagy tűz Dombiratoson.** Az elmúlt éjjel tűz ütött ki Dombiratoson a Jakabffy-féle pusztán és elégett Puskás Jánosnak 1987 kereszt zabja. A kár jelentékeny, mely biztosításból megtérül.

— **Halálozás.** Kertész József, Kertész Aladár kiváló butorasztalosnak a bátyja tegnap este elhalt. Temetése holnap, kedden délután 3 órakor lesz. Az elhalt kitünően képzett s ügyes asztalos volt, tudóvész ő te meg.

— **Kellemetlen éjjeli látogató.** Faludi Andrásné ma délelőtt feljelentette a rendőrségen *Hankovics* Ferencet, hogy ez behatolt az éjjel udvarába és ablakait beverte. A kellemetlen éjjeli látogató a bíróság előtt számol tetteért.

— **Életveszélyes fenyegetés.** Kovács György ma feljelentette a rendőrségen *Garai* István szomszédját, hogy ez őt életveszélyesen fenyegette. Ellene megindították az eljárást.

— **Eljegyzés.** A napokban tartotta eljegyzését ifj. *Kőrösi* Antal cukrász, *Csikay* Iduska urleánnyal.

— **Szép bajusz nyertető a Lukács féle „Glória bajuszpedrő“ által mely az eddigi bajuszpedrőket minden tekintetben felülmúlja. A bajuszt neveli, ápolja szépen tartja ugyannyira, hogy rövid idő alatt az egész országban közkedvelt is lett. Kapható fehér, barna, fekete színben 30 és 20 filléres dobozokban. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyan ott a gyógyszerértárban kapható.**

**— Nagy —
gyógyszertár a
„Megváltóhoz.“
Aradi-utca.
Főtérhez közel.) Telefonszám 9.**

Piócák a korcsmában.

Részeg ember garázdálkodása.

A „M. F. U.“ tudósítójától.

Makó, szept. 19.

Kovács Elek makói pióca kereskedő, jobban mondva pióca áruló, arról ismeretes, hogy naponta berug és ilyenkor minden kibe beleköt, aki csak utjába kerül.

Kovács Elek ma délelőtt is bejárta piócaival a várost és sikerült neki a nem igen kelendő árucikkből egy üveggel eladni, de maradt még egy másik üveggel, melyben több volt 200 darabnál.

Mikor Kovács eladta a piócait és pénzt érzett a zsebében, nem tudta megállani, hogy be ne térjen Molnár Juliánna korcsmájába hol rendelt magának egy kupica pálinkát Ezt követte a másik, a harmadik és az Isten tudja hanyadik, de mint a nóta mondja, Kovács még mindig szomjas volt.

— **Korcsmárosné!** Még egy üveg pálinkát adjon az istenfáját magának — kiáltotta a berugott piócás.

— **Nem adok —** vágott vissza a tüzről pattant kormárosné — eleget ivott már, hisz' olyan részeg, hogy azt sem tudja, mit beszél.

Erre a részeg piócás garázdálni kezdett, majd a korcsma földjére kiengedte piócait, mi elől ellutottak a korcsma összes vendégei, csak a piócás maradt állatai között és olyan formán kezdett barátkozni a hidegvérű állatokkal, hogy lefeküdt közzéjük a földre.

„A vérszomjas piócák belesim-péskedtek ittas gazdájukba és mos már ők itták tömegesen gazdájuk véréit.

A piócaiktól meglepett ember úgy nézett ki, mint egy piócafa és irtózatosan lármázni kezdett, mire a rendőrök beszállították és megszabadították vérszomjas jószágaitól, de egyben ellene botrányos részegség miatt megindították az eljárást.

Megsebesített rendőr.

A gyorsajtás következtében.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, szept. 19.

Dacára annak, hogy rendőrkapitányi hivatal szigorúan bünteti azokat, kik főtéren és a jártabb utakon a megengedettnél gyorsabban hajtanak, a lakosság még sem okul, mert alig van nap, hogy egyik vagy másik ember ellen ne volna kénytelen a rendőrkapitányi hivatal gyors hajtás miatt megindítani az eljárást.

Igen sokan vannak, kik tisztán virtusból és rendszerint heti piac idején, mikor a főtér a legnépesebb ugyannyira, hogy ott járni alig lehet, valóságos lófutást rendeznek az emberi életbiztonság rovására.

Sokszor az ilyen virtuskodásnak az italtól bódított fej képezi rugóját. Ilyen az alábbi eset is:

Szalai Lajos és Veres Lajos garázdálkodók tegnap, vasárnap bejöttek a tanyáról a heti piacra, hogy itt egyet-mást bevásároljanak. A vásárlást egyik külterü-

leti korcsában *pálinkával kezd ték meg*. Ebből vásároltak jókora mennyiségben, ami aztán alaposan megbódította fejüket.

Az ittas emberek közé vertek a lovaknak, mire a szegény lovak örült vágtatással futottak a népes főtérre.

Mindenki sejtette, hogy ennek a virtuskodásnak rossz vége lesz, azért mindenki féltve menekült a rohanó kocsi elől, csak Borbás Sándor rendőr akart megfelelni kötelességének. Megszólította az ittas embereket, kik egy pillanatra megcsendesítették a lovakat, mikor a kötelességtudó rendőr megfogta az egyik ló zablóját, hogy megtudja a két ember nevét. Vesztiére tette, mert azok nem mondták meg nevüket, hanem durván rákiáltottak a rendőrré és ismét közé vágta a lovaknak, melyek a rendőrt elűtötték úgy, hogy az erősebb sérülést szenvedett.

A két ittas magyar azonban csak nem szabadul meg a büntetéstől, mert hiszen mindkettőnek neve a nyilvánosságra jutott, így a rendőrhatalom ellenük a legszigoribban jár el.

Az utolsó betyár.

Vitális Imre bujdosása.

Nagyvárad, szept. 19.

Körülbelül három hete már, mióta Biharvármegye kellős közepén, a nagy sárreton másfél száz csendőr éjjel-nappal üldöz egy haramiát, az utolsó rabló-betyárt, Vitális Imrét. A betyár szinte játszik az üldözőivel „bujdosik az éren, bujdosik a nádor”, a csendőrök mindig a nyomába s mégse bírnak vele, nem tudják elfogni.

Három gyilkosság fekszik a lelkén a bitang bujdosónak. A negyedik, egy csendőr, szintén súlyosan sérülve Vitális golyójától beteg fekszik.

A belügyminiszter kétezer korona jutalmat tűzött már annak, a ki élve vagy halva kézrekeríti Vitális Imrét.

Vitális egy kereskedőt gyilkolt meg s rabolt ki, azután az anyósát ütötte agyon, a mikor meg ezekért üldözöbe vették, sőtét éjjel a temető árkából üldözőire lött s egy szegény őrsvezető csendőr holtan bukott le a lováról, a másik meg súlyosan megsebesült.

Retteggett haramiává lett Vitális Imre.

Mikor a csendőrök az első parrancsot kapták, hogy a bujdosó sárretri betyárt kézre kell keríteni, nyolcvan legényt vontak össze a berettyóparti falucskában, Berettyó-Szent-Mártonban. Hogy aztán a szegény őrsvezetőt lepuffantotta Vitális, egyszerre száztizenre szaporodott az üldözők száma. A derék emberek agyonfáradva, elcsigázva gyöttrődnek, nincs éjjelük, nincs nappaluk.

— Itt már semmit sem ér a zsandártudomány, — mondta csüggedten egy régi csendőr — csak a véletlen segít. Elhibáztuk a dolgot. Elhibáztuk, no! Be kell vallani.

— Mit gondol, hol a hiba?

— Az a baj kérem, hogy nem számoltunk az első napok nagy izgalmaival, a mi az egész vidé-

ket elfogta. Bedőlünk minden rémlátásnak, pletykának, s azzal a borzasztó erővel, a mit 150 csendőrfegyver képvisel, nekimentünk tüskön-bokron buta cselédek, megrémült csőszök bemondása alapján a levegőnek. Szét kellett volna szórni bennünket mindenfelé, de még jobb lett volna, ha az őrsinken erősítenek meg bennünket. Most már megette a fene!

Egy csendőrtisztnek, a ki csak figyelője volt az üldözők hadmozdulatának, ez a véleménye:

— Nekem az a nézetem — mondotta — hogy Vitális a csendőrgyűrűből nem menekült. Két feltevés állhat meg. Vagy Berettyószentmártonban rejtegetik valamely pincében, padláson, ólban, vagy Várad őrsvezető meggyilkolásakor elpusztult. A csendőrök negyven lövést tettek utána a sötétségben. Vajjon egy golyó nem talált-e? Nem képzelhető-e, hogy a gazember sebesülten elvándorolt s majd csak kukoricatöréskor bukkannak rá valamelyik tengeritáblában. Ezt igen valószínűnek tartom, annál is inkább, mert azoknak a szavában, a kik itt is, ott is látták, ma már nem hiszek. Nem is lehet, hogy a fegyverét ne használta volna bujdosásában. Pedig ennek a hírének nem hallotta senki.

A Berettyó vidékén minden házban szalonnát és kenyeret tesznek az ablakba éjszakára. Ne-hogy találkoznok keljen Vitális-sal, ha éhesen arra járna. Az emberek nem mernek a földjükre járni, a mi képzelhetően sok kárt jelent.

A nyomozás területe Beregköz-szörmény vidéke most, onnan járnak portyázó csendőrrajok a siker minden reménye nélkül kekesni a betyárt.

Vitális Imre levele.

Nagyvárad, szept. 19.

Szombaton reggel Berettyószentmárton alatt nagy meglepetés érte a nyomozó csendőröket. Egy szalmakazal tövében *Hodrián György* csendőr frissen elhagyott fekhelyet fedezett fel. Mindjárt gyanakodott, hogy Vitális ott töltötte az éjszakát s gyanuját nyomban megerősítette egy újabb szenzációs felfedezés. Ott hevert egy elhasznált fudarlevel s a hátán *Vitális Imre levele* — a feleségéhez. Az asszonyt okolja benne tragédiájáért és megírja, hogy *öt élve nem fogják el*. Hiába üldözik, kár a fáradságért. Ma vagy holnap a *Berettyóba öli magát*. Megállapították, hogy a levelet valóban Vitális írta. A csendőrség azonban tovább üldözi. Azt hiszik, hogy most Nagy-szalonta vagy Erdőgyorok vidékén bujdosik. Husz csendőr most ott nyomozza. Kevés reményük van, hogy kézre kerül.

Egy jóforgalmú cserép és tégláégetőtelep közvetlen a vasúti állomás mellett más vállalat miatt

eladó.

000 Értekezni lehet: 000

Dénes Sándor

tulajdonossal Református Kö

000 vacsházán. 000

Kanászfü tragédiája.

Szerencsétlenség Mezőhegyesen.

— Lapunk tudósítójától. —

Makó, szept. 19.

Csanádvármegye összes közsegeiben nem történik annyi szerencsétlenség egy év alatt, mint a mezőhegyesi méneshirtokon. Dacára annak, hogy a méneshirtok intőzősége a legjobban felügyel mindennre, mégis ugyszólván alig van hét, hogy egyik vagy másik munkás kisebb-nagyobb térülést ne szenvedjen, de nem ritka a munkásoknak véletlen körülmény, vagy emberi gondatlanság által okozott halála is.

Az alábbiakban is egy ilyen szomorú esetről tudósítunk:

Tegnap a kora reggeli órákban *S. Nagy Sándor* mezőhegyesi kondás a melléje rendelt *Törköly László* 12 éves kanászfüvel kihajtotta a sertéseket legelni. Már dél felé járt az idő, mikor az itató kuthoz értek. Nagy Sándor a kondás felállott a kutra helyezett deszkára és hogy könnyebben menjen a vízhozás, kötelet kötött a kutygém végére és *Törköly Lászlót* küldte a kötéltől és annak segítségével kezdte a vizet meríteni.

Erre a segítségre azonban nem volt semmi szükség, mert a kutygém végén egy nagy kő volt odaerősítve, ami nagyon megkönnyítette különben is a vízmerítést.

Már körülbelül az utolsó veder vizet kellett volna felhuzni, mikor a nagy kő a kutygém végéről leszakadt s a szerencsétlen *kanászfü fejére esett, ki e pillanatban eszméletlenül terült el a földön*.

A súlyosan sérült kanász gyereket beszállították a mezőhegyesi kórházba, de többet magához nem tért és *este 7 órákor meghalt*.

Az ügyben a csendőrség vizsgálatot tartott és *S. Nagy Sándor* kondás ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt indította meg az eljárást.

SZÍNHÁZ.

Luxemburg grófja. Telt ház és feszült várakozás az idei operett sláger után. A muzsika szép, az előadás közepes. Szint *Turcshányi Olga* és *Balogh Béla* vitték középszerűségbe. *Szentes János* ma a közraté volt. A kis *Mariházy Baby* kedves csöppség. Mindenki megtapsolta. A darabot azért előadhatják még egyszer.

Szerkesztői üzenet.

D. M. Makó. Addig is, míg az ügyet elintézzük, két idézettel felelünk Önnek: „Kérdéseinket távol minden durvaságtól, a finomság és szeretet hangján fogjuk tisztázni. Személyeket sohasem fogunk bántani.” Ez az egyik. „A kutya ugat, a karaván halad.” Ez a másik.

Szerkesztőség: Hajnal-utca 13.
Kiadóhivatal: Kazinczy-utca 3.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle „Harmat”**

krém

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó báját kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél **Lukács Ferenc** „Mégváltó” gyógyász-tárában, **Aradi-u.** **Telefon szám 95.**

Sok pénzt

takarít meg

ha hirdetéseit

kizárólag a

Makói

„Független Ujság”-

ban közli.

Fegyverjavító műhely Makó
000 Szent-István tér. 000

Műhelyemben gyárilag végze-fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragyakat. Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve. Ugyanott ügyes fiuk **TANONCUL** felvétetnek.

Tisztelettel:

Halász Károly

fegyverműves.

ELADÓ

00 egy kellemes hangu 00

cimbalom.

— Ára 70 korona. —

Kazinczy-utca 3 sz. alatt.

Föld eladás.

A mezőhegyesi utféli pusztán 2 hold, a belső nyomáson $2\frac{1}{2}$ hold, a rákosi ugarban egy fertály ugar föld, a girizdesen egy vékás ken-

der föld örök áron **eladó.**

0—0 Értekezni lehet 0—0

Oláh Jánossal

— Vörös ökor utcán. —

Önt is érdekli, hogy **Károlyi Mihály** megnagyobbított löteri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, kocsi és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormentesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Kiszombori határban a Pogány éri dűlőben **22 hold** föld hosszabb időre **kiadó.**

A bérelni szándékozók október hó 1-ig jelentkezzenek
özv. Szilágyi Pálné
Sihá Rozáliánál
Kiszombor Ladányi u. 109. sz.

Eladó föld.

A békési uti iskola szomszédságában egy fertály tanya föld örök áron szabadkézből

eladó.
Értekezhetni lehet
Gera Istvánnal
Csillagkereszt utca 855. sz.

50 hold here

utolsó használatra jutányosan **kiadó**
Mandl Zsigmondnál Makó.

Ardicsón levő 500 négyszögöl területű 6000 daraból álló **akácfa-iskola** ültetvényemet 2 évi haszonbérlettel **eladom.**

Értekezni lehet: **Baranyi Bálint**
bérlelővel Ardicsi utca 15. szám.

Eladó szőlőföld

a Szugolyban a Körösi-féle földből 1 drb egy napos és 1 drb másfél napos szőlőföld örök áron szabadkézből **eladó**
Értekezni lehet a tulajdonossal
Kubala József.
Arany János utca 81 sz. alatt.

Kedvező fizetési feltételek mellett **eladom**

aradi-utcai uijonnan épült 2164. számú **házamat.**

Értekezhetni lehet
Lenkei Károly
asztalossal, Megyeház-utca 25. szám alatt.

Szabó üzlet megnyitás!

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy Makón, Dessewffy tér 13. szám alatt, a Makói Ujság ujonnan épült bérházában a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

férfi-szabó divattermet

nyitottam, melyet a legújabb divatu angol és honi gyártmányu, finom szövetekből rendeztem be.

Miután szakképzettségem úgy a főváros, mint több nagyobb városokban sajátítottam el, főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség legkényesebb igényeit is kielégíthessem és a nagy közönség ne legyen ráutalva, hogy modern ruhaszükségeit nagyobb városokban szerezze be.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Ifj. Antal József,
uri szabó.

Legújabb, modern divat-szabás!

Pontos és szolid kiszolgálás!

Földeladás.

Az apátfalvai ugarban levő Iritz-féle csárda közelében szabadkézből örök áron **eladó.**

— Értekezhetni lehet: —
Nacsa Erzsébettel
Páva-utca 8. szám alatt.

Hirdetmény!

Reiner-féle házban egy lakás azonnal, egy lakás pedig november 1-én **eladó.**

1-én olesón **kiadó.**
000 Értekezni lehet: 000
Dr. Dózsa Simon
00 ügyvéd irodájában 00

Szőlő eladás.

Dr. Vendel féle szőlőtelepen 200 métermázsza borkak való különféle fajú szőlő, métermázsánként 26 koronáért eladó. Előjegyezni lehet Szabó Péter megyeház u. 27. Benkő Antal Kont u. 1 szám vagy Geiringer Károly borkereskedőnél.

Kiadó ház.

A Kálvária és Bacska-utca sarkain 3 utcai padolt szoba, konyha és éles kamra melléképületekkel együtt folyó évi november 1-től haszonbérbe **kiadó.**

több évre **kiadó.**
— Értekezhetni lehet: —
Szilágyi Bálint
00 00 tulajdonossal. 00 00

A Rákosi utfélen egy tagban levő 12 katasztrális hold ugar földemet örök áron, szabadkézből **eladom.**

0000 Értekezni lehet: 0000
Erdei Ferencz
tulajdonossal Gróf Vay-utca 235. szám alatt.

Hirdetmény!

A Szlovencsák-féle házban 2 bolthelyiség és egy lakás olesón és azonnal **kiadó.**

0000 Értekezhetni: 0000
Dr. Dózsa Simon
ügyvéd irodájában.

Földeladás.

A rákosi tanyákszéki iskola szomszédságában a rajta levő épületekkel együtt nagy holdanként is örök áron, **eladó.**

szabadkézből **eladó.**
o Értekezni lehet **Patkós Mihály** házában o
K. Kiss Sándor
— — tulajdonossal Fekete utca. — —

Pontos kiszolgálás!

Női divat áruház megnyitás!

Október hó 1-én nyílik meg **Király Lajos** női divat áruháza a „Korona szálloda” átellenében.

— — — Rotter Gyula mellett. — — —
Hol olesó árban lehet beszerezni a legdivatosabb **női kabátokat.** Nagy raktár fehéreművekben: **női ingek, háló kabátok, női nadrágok, Clot, lüszter, schiffon alsók és kötények, Csecsemő és intézeti leány kelengyék.**
— — Szörnye gallérok és műffok. — —

Nagy választék divatos szabású blúzok és angol ajakból.

Pontos kiszolgálás!

Szabott árak!

Szabott árak!